

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Piano

1 maximumscore 4

- (Voor de groeifactor g geldt) $g^{48} = \frac{440}{27,5}$ (=16) 1
- $g = \left(\frac{440}{27,5}\right)^{\frac{1}{48}}$ 1
- $g = 1,05946\dots$ 1
- Het gevraagde percentage is 5,95(%) 1

2 maximumscore 5

- De vergelijkingen $440 \cdot 2^{\frac{1}{12}(m-69)} = 20$ en $440 \cdot 2^{\frac{1}{12}(m-69)} = 20000$ moeten worden opgelost 1
- Beschrijven hoe deze vergelijkingen kunnen worden opgelost 1
- Dit geeft respectievelijk $m = 15,4\dots$ en $m = 135,0\dots$ 1
- Het laagste MIDI-nummer is dus 16, het hoogste 135 1
- Het antwoord: 120 (toetsen) 1

of

- De vergelijkingen $440 \cdot 2^{\frac{1}{12}(m-69)} = 20$ en $440 \cdot 2^{\frac{1}{12}(m-69)} = 20000$ moeten worden opgelost 1
- $m = 15$ geeft $f = 19, \dots$; $m = 16$ geeft 20, ... 1
- $m = 135$ geeft $f = 19\,912, \dots$; $m = 136$ geeft 21\,096, ... 1
- Het laagste MIDI-nummer is dus 16, het hoogste 135 1
- Het antwoord: 120 (toetsen) 1

of

- Uit $f = 440 \cdot 2^{\frac{1}{12}(m-69)}$ volgt $2^{\frac{1}{12}(m-69)} = \frac{f}{440}$; dit geeft $\frac{1}{12}(m-69) = {}^2\log\left(\frac{f}{440}\right)$ 1
- Hieruit volgt $m = 12 \cdot {}^2\log\left(\frac{f}{440}\right) + 69$ (of een gelijkwaardige uitdrukking) 1
- $f = 20$ en $f = 20\,000$ invullen geeft respectievelijk $m = 15,4\dots$ en $m = 135,0\dots$ 1
- Het laagste MIDI-nummer is dus 16, het hoogste 135 1
- Het antwoord: 120 (toetsen) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Twee paren punten op een cirkel

3 maximumscore 5

- Lijn l heeft een vergelijking van de vorm $y = -x + b$ en gaat door het punt $(4, 4)$, dus $y = -x + 8$ 1
- $y = -x + 8$ snijden met $x^2 + y^2 - 10x + 16y = 56$ geeft $x^2 + (-x + 8)^2 - 10x + 16(-x + 8) = 56$ 1
- Deze vergelijking herleiden tot $2x^2 - 42x + 136 = 0$ 1
- Herleiden tot $(x - 4)(x - 17) = 0$ 1
- De x -coördinaat van B is 17 (want $x = 4$ hoort bij A) en de y -coördinaat is -9 (dus $B(17, -9)$) 1

4 maximumscore 6

- Uit $x^2 + y^2 - 10x + 16y = 56$ volgt $(x - 5)^2 - 25 + (y + 8)^2 - 64 = 56$ 1
- (Hieruit volgt $(x - 5)^2 + (y + 8)^2 = 145$ en dus) $M(5, -8)$ 1
- De helling van CM is $\frac{0 - (-8)}{-4 - 5} = -\frac{8}{9}$ ($= -0,888\dots$) 1
- De tangens van de hellingshoek van CM is $-\frac{8}{9}$, dus de hellingshoek van CM is $-41,63\dots^\circ$ (dus $\angle DCM = 41,63\dots^\circ$) 1
- $\angle CDM = (\angle DCM =) 41,63\dots^\circ$ 1
- Dus $\angle CMD = 180 - 2 \cdot 41,63\dots \approx 96,7^\circ$ 1

of

- Uit $x^2 + y^2 - 10x + 16y = 56$ volgt $(x - 5)^2 - 25 + (y + 8)^2 - 64 = 56$ 1
- (Hieruit volgt $(x - 5)^2 + (y + 8)^2 = 145$ en dus) $M(5, -8)$ 1
- De helling van CM is $\frac{0 - (-8)}{-4 - 5} = -\frac{8}{9}$ ($= -0,888\dots$) 1
- De helling van DM is $\frac{0 - (-8)}{14 - 5} = \frac{8}{9}$ ($= 0,888\dots$) 1
- De tangens van de hellingshoek van CM is $-\frac{8}{9}$, dus de hellingshoek van CM is $-41,63\dots^\circ$ (dus $\angle DCM = 41,63\dots^\circ$); de tangens van de hellingshoek van DM is $\frac{8}{9}$, dus de hellingshoek van DM is $41,63\dots^\circ$ (dus $\angle CDM = 41,63\dots^\circ$) 1
- Dus $\angle CMD = 180 - 2 \cdot 41,63\dots \approx 96,7^\circ$ 1

of

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> Vanwege symmetrie geldt $x_M = \frac{-4+14}{2} = 5$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> $x = 5$ invullen in de vergelijking van c geeft $y^2 + 16y - 81 = 0$; het gemiddelde van de oplossingen geeft y_M, dus $y_M = \frac{-16}{2} = -8$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De helling van CM is $\frac{0-8}{4-5} = -\frac{8}{9}$ ($= -0,888\dots$) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De tangens van de hellingshoek van CM is $-\frac{8}{9}$, dus de hellingshoek van CM is $-41,63\dots^\circ$ (dus $\angle DCM = 41,63\dots^\circ$) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> $\angle CDM = (\angle DCM =) 41,63\dots^\circ$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Dus $\angle CMD = 180 - 2 \cdot 41,63\dots \approx 96,7^\circ$ 	1
	of	
	<ul style="list-style-type: none"> Uit $x^2 + y^2 - 10x + 16y = 56$ volgt $(x-5)^2 - 25 + (y+8)^2 - 64 = 56$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Hieruit volgt $(x-5)^2 + (y+8)^2 = 145$ en dus $CM = \sqrt{145}$ ($= 12,04\dots$) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> $CD = 14 - (-4) = 18$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Als N het midden van CD is, dan ($\angle MNC = 90^\circ$, dus) 	
	$\sin(\angle CMN) = \frac{9}{\sqrt{145}}$	1
	<ul style="list-style-type: none"> Hieruit volgt $\angle CMN = 48,36\dots^\circ$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Dus $\angle CMD = 2 \cdot 48,36\dots \approx 96,7^\circ$ 	1
	of	
	<ul style="list-style-type: none"> Uit $x^2 + y^2 - 10x + 16y = 56$ volgt $(x-5)^2 - 25 + (y+8)^2 - 64 = 56$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Hieruit volgt $(x-5)^2 + (y+8)^2 = 145$ en dus 	
	$CM = DM = \sqrt{145} \text{ (} = 12,04\dots \text{)}$	1
	<ul style="list-style-type: none"> $CD = 14 - (-4) = 18$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> $18^2 = (\sqrt{145})^2 + (\sqrt{145})^2 - 2 \cdot \sqrt{145} \cdot \sqrt{145} \cdot \cos(\angle CMD)$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Hieruit volgt $\cos(\angle CMD) = \frac{-17}{145}$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Dus $\angle CMD \approx 96,7^\circ$ 	1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Logaritme van een kwadratische functie

5 maximumscore 3

- (Voor de verticale asymptoot zou moeten gelden) $x^2 - 3x + 3 = 0$ 1
- De discriminant van deze vergelijking is gelijk aan $(-3)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 3 = -3$ 1
- Dit is kleiner dan nul, dus de vergelijking heeft geen oplossingen (en dus heeft de grafiek van f geen verticale asymptoot) 1

of

- De grafiek van $y = x^2 - 3x + 3$ is een dalparabool 1
- $x_{\text{top}} = -\frac{-3}{2 \cdot 1} = \frac{3}{2}$ (of $2x - 3 = 0$ geeft $x_{\text{top}} = \frac{3}{2}$) 1
- $y_{\text{top}} = \left(\frac{3}{2}\right)^2 - 3 \cdot \frac{3}{2} + 3 = \frac{3}{4}$; dit is groter dan nul, dus $x^2 - 3x + 3$ kan niet nul zijn (en dus heeft de grafiek van f geen verticale asymptoot) 1

of

- (Voor de verticale asymptoot zou moeten gelden) $x^2 - 3x + 3 = 0$ 1
- $x^2 - 3x + 3 = \left(x - 1\frac{1}{2}\right)^2 + \frac{3}{4}$ 1
- Dit is (voor elke waarde van x) positief, dus de vergelijking heeft geen oplossingen (en dus heeft de grafiek van f geen verticale asymptoot) 1

6 maximumscore 5

- De vergelijking ${}^2\log(x^2 - 3x + 3) = 0$ moet worden opgelost 1
- Dit geeft $x^2 - 3x + 3 = 1$ 1
- Herleiden tot $(x - 2)(x - 1) = 0$ 1
- Dit geeft $x = 2$ of $x = 1$ 1
- (De grafiek van g gaat door $(4, 0)$), dus $a = (4 - 2) = 2$ of $a = (4 - 1) = 3$ 1

of

- Een functievoorschrift van g is $g(x) = {}^2\log\left((x - a)^2 - 3(x - a) + 3\right)$ 1
- (De grafiek van g gaat door $(4, 0)$), dus er moet gelden ${}^2\log\left((4 - a)^2 - 3(4 - a) + 3\right) = 0$ 1
- $(4 - a)^2 - 3(4 - a) + 3 = 1$ 1
- Herleiden tot $a^2 - 5a + 6 = 0$, dus $(a - 2)(a - 3) = 0$ 1
- Dus $a = 2$ of $a = 3$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Trapezium

7 maximumscore 4

- Volgens de sinusregel geldt in $\triangle ABC$: $\frac{6}{\sin(\angle ACB)} = \frac{5}{\sin(55^\circ)}$ 1
- Hieruit volgt $\sin(\angle ACB) = 0,982\dots$ 1
- $\angle ACB = 100,585\dots^\circ$ ($\angle ACB = 79,414\dots^\circ$ voldoet niet) 1
- Dus $\angle BAC = 180 - 55 - 100,585\dots \approx 24,415^\circ$ 1

of

- Volgens de cosinusregel geldt in $\triangle ABC$:
 $5^2 = 6^2 + BC^2 - 2 \cdot 6 \cdot BC \cdot \cos(55^\circ)$ 1
- $BC^2 - 12 \cos(55^\circ) \cdot BC + 11 = 0$ geeft
 $BC = \frac{12 \cos(55^\circ) \pm \sqrt{(-12 \cos(55^\circ))^2 - 4 \cdot 1 \cdot 11}}{2}$ (dus $BC = 2,522\dots$
 $(4,359\dots$ voldoet niet)) 1
- Volgens de cosinusregel geldt in $\triangle ABC$:
 $2,522\dots^2 = 6^2 + 5^2 - 2 \cdot 6 \cdot 5 \cdot \cos(\angle BAC)$ 1
- Hieruit volgt $\cos(\angle BAC) = 0,910\dots$, dus $\angle BAC \approx 24,415^\circ$ 1

of

- Volgens de cosinusregel geldt in $\triangle ABC$:
 $5^2 = 6^2 + BC^2 - 2 \cdot 6 \cdot BC \cdot \cos(55^\circ)$ 1
- $BC^2 - 12 \cos(55^\circ) \cdot BC + 11 = 0$ geeft
 $BC = \frac{12 \cos(55^\circ) \pm \sqrt{(-12 \cos(55^\circ))^2 - 4 \cdot 1 \cdot 11}}{2}$ (dus $BC = 2,522\dots$
 $(4,359\dots$ voldoet niet)) 1
- Volgens de sinusregel geldt in $\triangle ABC$: $\frac{2,522\dots}{\sin(\angle BAC)} = \frac{5}{\sin(55^\circ)}$ 1
- Hieruit volgt $\sin(\angle BAC) = 0,413\dots$, dus $\angle BAC \approx 24,415^\circ$
 $(\angle BAC = 155,585\dots^\circ$ voldoet niet) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 5

- Er geldt $\sin(24,4\dots^\circ) = \frac{h}{5}$; hieruit volgt $h = 2,0\dots$ 1

- Als D' de loodrechte projectie van D op AB is, dan geldt $AD' = \sqrt{3^2 - 2,0\dots^2} = 2,1\dots$ 1

- Als C' de loodrechte projectie van C op AB is, dan geldt $\tan(55^\circ) = \frac{2,0\dots}{BC'}$; hieruit volgt $BC' = 1,4\dots$ 1

- Dus $CD = 6 - 2,1\dots - 1,4\dots = 2,3\dots$ 1

- De oppervlakte van het trapezium is $2,0\dots \cdot \frac{6+2,3\dots}{2} \approx 8,7$ 1

of

- Er geldt $\sin(24,4\dots^\circ) = \frac{h}{5}$; hieruit volgt $h = 2,0\dots$ 1

- $\angle ACD$ en $\angle BAC$ zijn Z-hoeken, dus $\angle ACD = \angle BAC = 24,4\dots^\circ$ 1

- Volgens de cosinusregel geldt in $\triangle ACD$: $3^2 = CD^2 + 5^2 - 2 \cdot CD \cdot 5 \cdot \cos(24,4\dots^\circ)$ 1

- Hieruit volgt (bijvoorbeeld met de GR) $CD = 2,3\dots$ (6,7... voldoet niet) 1

- De oppervlakte van het trapezium is $2,0\dots \cdot \frac{6+2,3\dots}{2} \approx 8,7$ 1

of

- Er geldt $\sin(24,4\dots^\circ) = \frac{h}{5}$; hieruit volgt $h = 2,0\dots$ 1

- Als D' de loodrechte projectie van D op AB is, dan geldt $\sin(\angle DAD') = \frac{2,0\dots}{3}$; hieruit volgt $\angle DAD' = 43,5\dots^\circ$
($\angle DAD' = 136,4\dots^\circ$ voldoet niet) 1

- Dus $\angle DAC = 43,5\dots - 24,4\dots = 19,1\dots^\circ$ 1

- Volgens de cosinusregel geldt in $\triangle ACD$: $CD^2 = 3^2 + 5^2 - 2 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \cos(19,1\dots^\circ) = 5,6\dots$, dus $CD = 2,3\dots$ 1

- De oppervlakte van het trapezium is $2,0\dots \cdot \frac{6+2,3\dots}{2} \approx 8,7$ 1

of

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> Een berekening waaruit volgt dat $BC = 2,5\dots$; dan geldt $\sin(55^\circ) = \frac{h}{2,5\dots}$; hieruit volgt $h = 2,0\dots$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Als D' de loodrechte projectie van D op AB is, dan geldt $AD' = \sqrt{3^2 - 2,0\dots^2} = 2,1\dots$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Als C' de loodrechte projectie van C op AB is, dan geldt $BC' = \sqrt{2,5\dots^2 - 2,0\dots^2} = 1,4\dots$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Dus $CD = 6 - 2,1\dots - 1,4\dots = 2,3\dots$ 	1
	<ul style="list-style-type: none"> De oppervlakte van het trapezium is $2,0\dots \cdot \frac{6 + 2,3\dots}{2} \approx 8,7$ 	1

Opmerkingen

- Als de lengte van BC bij de vorige vraag berekend is, dan mag het resultaat van die berekening bij deze vraag gebruikt worden.
- Als uitgegaan wordt van $\angle BAC = 24,41^\circ$, hiervoor geen scorepunten in mindering brengen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Productiviteit

9 maximumscore 4

- Beschrijven hoe het maximum van P met de GR kan worden gevonden 1
- Dit geeft (de ideale temperatuur) $T = 21,65\dots$ ($^{\circ}\text{C}$) 1
- $P(19,65\dots) = 99,2\dots$ (%) en $P(23,65\dots) = 99,3\dots$ (%) 1
- De conclusie: de productiviteit neemt het meest af bij twee graden daling ten opzichte van de ideale temperatuur 1

of

- $P' = 0,01869T^2 - 1,16548T + 16,47524$ 1
- $P' = 0$ geeft (op het gegeven domein) (de ideale temperatuur) $T = 21,65\dots$ ($^{\circ}\text{C}$) 1
- $P(19,65\dots) = 99,2\dots$ (%) en $P(23,65\dots) = 99,3\dots$ (%) 1
- De conclusie: de productiviteit neemt het meest af bij twee graden daling ten opzichte van de ideale temperatuur 1

10 maximumscore 3

- $P(30) = 91,234\dots$ en $P(35) = 83,121\dots$ 1
- $a = \frac{83,121\dots - 91,234\dots}{35 - 30} = -1,622\dots$, dus $a \approx -1,623$ 1
- Invullen van $T = 30$ en $P = 91,234\dots$ (of $T = 35$ en $P = 83,121\dots$) in $P = -1,622\dots \cdot T + b$ geeft $b \approx 139,9$ 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Sinus

11 maximumscore 3

- Uit de vergelijking $3\sin(\pi x) = \frac{3}{2}$ volgt $\sin(\pi x) = \frac{1}{2}$ 1
- $\pi x = \frac{1}{6}\pi$ of $\pi x = \frac{5}{6}\pi$ (of: $\pi x = \frac{1}{6}\pi + k \cdot 2\pi$ of $\pi x = \frac{5}{6}\pi + k \cdot 2\pi$) 1
- De x -coördinaat van P is $x = \frac{1}{6}$ en de x -coördinaat van Q is $x = \frac{5}{6}$ 1

12 maximumscore 4

- De periode van f is ($\frac{2\pi}{\pi} =$) 2 (en de grafiek van f gaat door de evenwichtstand omhoog in O) 1
- Hieruit volgt $x_A = 1$ 1
- De amplitude van f is 3 (en $x_T = \frac{1+0}{2}$), dus de coördinaten van T zijn $(\frac{1}{2}, 3)$ 1
- Invullen van $x=1$ en $y=0$ in $g(x) = ax^3 + bx$ geeft $a+b=0$; invullen van $x=\frac{1}{2}$ en $y=3$ geeft $\frac{1}{8}a + \frac{1}{2}b = 3$ 1

of

- Voor x_A geldt $3\sin(\pi x) = 0$ dus $\sin(\pi x) = 0$ 1
- Hieruit volgt $x_A (= \frac{\pi}{\pi}) = 1$ 1
- Uit de vergelijking $3\sin(\pi x) = 3$ volgt $\sin(\pi x) = 1$ en dit geeft $x (= \frac{\frac{1}{2}\pi}{\pi}) = \frac{1}{2}$, dus de coördinaten van T zijn $(\frac{1}{2}, 3)$ 1
- Invullen van $x=1$ en $y=0$ in $g(x) = ax^3 + bx$ geeft $a+b=0$; invullen van $x=\frac{1}{2}$ en $y=3$ geeft $\frac{1}{8}a + \frac{1}{2}b = 3$ 1

13 maximumscore 3

- Uit $\frac{1}{8}a + \frac{1}{2}b = 3$ volgt $a + 4b = 24$, dus $(a + 4b) - (a + b) = 24$ 1
- Dus $3b = 24$, dus $b = 8$ 1
- Hieruit volgt $a = -8$ (en $b = 8$) 1

of

- Uit $a + b = 0$ volgt $a = -b$, dus $-\frac{1}{8}b + \frac{1}{2}b = 3$ 1
- Dus $\frac{3}{8}b = 3$, dus $b = 8$ 1
- Hieruit volgt $a = -8$ (en $b = 8$) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Gebroken functies

14 maximumscore 4

- De vergelijking $x + \frac{1}{x} = \frac{x}{4} + \frac{4}{x}$ moet worden opgelost 1
- Hieruit volgt $\frac{3}{4}x = \frac{3}{x}$ (of bijvoorbeeld $\frac{x}{4} = \frac{1}{x}$) 1
- Dit geeft $x^2 = 4$ 1
- Dit geeft (met domein $\langle 0, \rightarrow \rangle$) $x = 2$ 1

15 maximumscore 3

- $(h(x) = \frac{1}{a}x + ax^{-1}, \text{ dus } h'(x) = \frac{1}{a} - ax^{-2} \text{ (of een vergelijkbare vorm)})$ 1
- $h'(x) = \frac{1}{a} - \frac{a}{x^2}$ 1
- $h'(x) = \frac{x^2}{ax^2} - \frac{a^2}{ax^2} = \frac{x^2 - a^2}{ax^2}$ 1

16 maximumscore 4

- Uit $h'(x) = 0$ volgt $x^2 - a^2 = 0$ 1
- Hieruit volgt $x^2 = a^2$, dus (met $a > 0$ en domein $\langle 0, \rightarrow \rangle$) $x = a$ 1
- (De y-coördinaat van de top van de grafiek van h is) $h(a) = \frac{a}{a} + \frac{a}{a}$ 1
- Dit is gelijk aan $(1+1) = 2$ (dus is voor elke waarde van a , met $a > 0$, de y-coördinaat van de top van de grafiek van h gelijk aan 2) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Macht en lijnen

17 maximumscore 3

- Uit $\frac{3}{16x^4} = \frac{1}{32}$ volgt $x^4 = 6$ 1
- Dit geeft $x = -\sqrt[4]{6}$ of $x = \sqrt[4]{6}$ 1
- De afstand tussen de twee punten is $2\sqrt[4]{6}$ 1

18 maximumscore 5

- $f(x) = \frac{3}{16}x^{-4}$ 1
- $f'(x) = -\frac{12}{16}x^{-5}$ (of een gelijkwaardige uitdrukking) 1
- $f'(1) = -\frac{3}{4}$ 1
- Dus l heeft een vergelijking van de vorm $y = -\frac{3}{4}x + b$ 1
- Invullen van de coördinaten van A in $y = -\frac{3}{4}x + b$ geeft $b = \frac{15}{16}$, dus de y -coördinaat van B is $\frac{15}{16}$ (of $B(0, \frac{15}{16})$) 1